

Zelfs minister vindt (vond) dat er meer moet gebeuren voor KRW-doelen

Foto Hans van den Bos

De natuur holt achteruit door de slechte kwaliteit van het water. Dat is voor 'ons natuurbeheerders' geen verrassend nieuws, maar het wordt nog weer eens bevestigd in onderzoek van Natuurmonumenten naar de toestand van het water in elf natuurgebieden. Verdroging, vervuiling en verzuring bedreigen kwetsbare planten en dieren, met ernstige schade als gevolg. Misschien wel verrassend is dat minister Madlener, vlak voor zijn vertrek, aan de Tweede Kamer schrijft dat hij de conclusies herkent en dat Nederland in het huidige werktempo de doelen van de Kaderrichtlijn Water inderdaad niet op tijd haalt.

tekst Geert van Duinhoven (Vakblad)

> De belangrijkste oorzaken voor de achteruitgang zijn volgens Natuurmonumenten dat we met z'n allen te veel water afvoeren, te veel grondwater gebruiken, dat bestrijdingsmiddelen en meststoffen naar het grondwater uitspoelen en dat het klimaat aan het veranderen is. Natuurmonumenten concludeert dit na een onderzoek aan

het oppervlaktewater en het grondwater in elf van haar natuurgebieden verspreid over het land. 'De resultaten zijn zorgwekkend', aldus Wiebe Borren, hydroloog bij Natuurmonumenten. 'Alle gebieden laten een matige tot slechte toestand en achteruitgang zien. Voldoende en schoon water zijn van levensbelang voor de natuur en daarmee ook voor de mens. We moeten verdere achteruitgang van de natuur stoppen en het verdwijnen van planten en dieren tegengaan. Want de schade dreigt onomkeerbaar te worden. Er zijn snel maatregelen nodig om het watersysteem te herstellen en de natuur toekomstbestendig te maken.'

Belangrijkste conclusies

De belangrijkste conclusies uit het rapport op een rij:

- In meer dan de helft van de elf onderzochte natuurgebieden is een dalende trend en slechte toestand van het water in relatie tot de natuur.
- Veel gebieden staan onder grote druk als het gaat om waterkwaliteit, verdroging en peilbeheer. Geen van de uitgelichte natuurgebieden scoort goed in dit opzicht.
- De druk op de natuur lijkt steeds groter te worden als gevolg van klimaatverandering, bestrijdingsmiddelen, bemesting, onttrekking van grondwater.
- Verdroging speelt in alle gebieden een rol. Waar water ingelaten kan of moet worden

vanwege verdroging, leidt dit tot een toename van de inlaat van gebiedsvreemd water, dat meestal een minder goede kwaliteit heeft. Op de hogere zandgronden leidt verdroging tot te lage grondwaterstanden en het wegvallen van kwel. En kwel is belangrijk voor de aanvulling van stoffen in verzuurde gebieden.

- Achteruitgang van de waterkwaliteit zorgt in de gebieden voor een verandering van het aquatische systeem, dat kwetsbaar is voor verstoring en snel uit evenwicht raakt.
- Als dat evenwicht eenmaal verstoord is, betekent dit vaak een toename van de troebelheid van en de biomassa in het water en afname van de biodiversiteit (aantallen soorten). De weg terug naar een gezond ecosysteem is zeer moeilijk.
- Naast de druk op het watersysteem heeft dit directe gevolgen voor het leven op het land (flora en fauna).
- Voor verbetering van de watercondities voor de natuur zijn in alle gebieden ingrepen nodig die ook buiten de natuurgebieden effect zullen hebben. Dit vraagt om het nemen van maatschappelijke afwegingen en keuzes voor het behoud en de verbetering van de water- en bodemkwaliteit.
- Naast de achteruitgang van de kwaliteit van watersystemen in en rondom natuurgebieden zijn er andere bedreigingen voor de natuur zoals stikstof, toename van exoten en versnippering van natuurgebieden.

Integrale aanpak

In reactie op het rapport schrijft minister Madlener dat hij en zijn ministerie erkennen dat de waterkwaliteitsdoelen voor oppervlakte- en grondwater, ondanks alle inspanningen, nog niet overal worden gehaald en dat er dus aanvullende maatregelen nodig zijn om de waterkwaliteit en -kwantiteit in Nederland te verbeteren. Natuurherstel vraagt volgens hem 'om een integrale aanpak waarbij alle drukfactoren en ook de omliggende functies worden betrokken. Hierin hebben regionale overheden, met name waterschappen en provincies, een belangrijke rol. Daarnaast ligt er een rol voor LNV, als systeemverantwoordelijke voor natuur en landbouw.' Hij beloofde in een Kamerbrief dat hij de Kamer voor de zomer zou informeren over aanvullende maatregelen en vervolgstappen die genomen zouden worden naar aanleiding van de tussenevaluatie van de KRW. Maar ja, het kabinet en daarmee ook minister Madlener haalde zoals bekend de zomer niet. En dus zijn er weer een paar maanden verstreken..... En komt 2027 steeds dichterbij...<